LIBRĂRIA LOGOS NE RECOMANDĂ

RĂSPLATA IUBIRII

Sf. Daniil Katunakiotul

Volumul de față reprezintă un neînsemnat prinos de cinstire adus Sfântului Daniil Katunakiótul (1846-1929), starețul, călăuza duhovnicească neamăgită și unul dintre stâlpii renașterii monahale a Sfântului Munte în secolul al XIX-lea, de curând recunoscut și canonizat de Patriarhia Ecumenică (9 martie 2020). Virtutea sa – îndeobște harisma înțelepciunii și a discernământului –, experiența duhovnicească, rugăciunea, smerenia și aplecarea asupra cărților i-au dat cu îndestulare pricepere spre a recunoaște ușor rătăcirea și a o îndrepta, a-i vindeca pe cei demonizați, a-i călăuzi pe monahii căzuți în ispite, fie de-a dreapta, fie de-a stânga, ca neobosit, prin cuvântul viu sau epistolar, să aducă mângâiere celor în necazuri, dureri, dezamăgiri și deznădejde.

ANUNȚURI

• Daruri mari de la Sf. Varvara

În seara prăznuirii Sf. Mari Mc.Varvara și a Sf. Ioan Damaschin, un nor de sfinți a binevoit să vină la Bisericuță. Este vorba de 64 de Sfinte Moaște, cumpărate de câțiva preoți de la cei care, din păcate, nu mai înțeleg că, mai ales acum, avem mare nevoie de ajutorul sfinților. Biserica Catolică a ajuns să-și vândă moaștele (certificate cu acte în regulă) deținute sute de ani, iar noi, săracii Europei, dorim cu mare dor să le avem. Și Dumnezeu rânduie să vină sfinții la noi...

• Colindători de Ziua națională

Un grup de 12 tineri din biserică, însoțiți de frați mai mari, au dorit să sărbătorească Ziua națională prin cântec. Și pentru că Alba Iulia este azi o țintă imposibilă, au poposit la Timișoara, pe urmele martirilor din 1989. S-au închinat și au colindat ori au cântat cântece patriotice la Catedrala Mitropolitană, la Catedrala veche și în Piața Operei, bucuroși că și-au petrecut ziua împreună.

• Dumnezeu să te așeze cu drepții, soră Floarea!

Săptămâna aceasta s-au împlinit 40 de zile de la adormirea surorii noastre Floarea (mama Floricăi Melniczki). Slujba parastasului ne-a adus mai mult în inimă, prin rugăciuni, pe una dintre cele mai în vârstă surori de la noi. Am fost îndemnați să o pomenim cât de des în rugăciuni pe cea care a fost un om de rugăciune.

ȘTIRI

• Arhiepiscopul Ieronim al Greciei a fost externat din spital

Conducătorul Bisericii Greciei fusese internat în 19 noiembrie, ca urmare a infecției cu noul coronavirus. În declarația de după externare, Preafericirea Sa a spus că se roagă pentru toți oamenii, fără excepție, și că *vom depăși pandemia cu ajutorul lui Dumnezeu și al științei*. El a mulțumit tuturor medicilor care depun eforturi constante pentru a salva multe vieți și tuturor celor care s-au rugat pentru sănătatea sa. Arhiepiscopul a dezvăluit că lupta cu boala fost înfricoșătoare și i-a provocat multă durere. Cu toate acestea, a spus el, s-a pregătit pentru orice rezultat lăsându-se în voia lui Dumnezeu. *Basilica.ro*

• Monahia Spiridona de la Mănăstirea „Sfânta Ana" din Orșova a trecut la Domnul la vârsta de 100 de ani, în ziua prăznuirii Sf. Apostol Andrei

Maica Spiridona s-a născut în data de 3 august 1920, în localitatea Vidra-Câmpeni, județul Alba, din părinți credincioși și cu frică de Dumnezeu. A locuit o perioadă îndelungată în Alba-Iulia, unde a îngrijit copii și bătrâni. În 1991, ascultând chemarea Mântuitorului Hristos, a intrat în obștea de la Mănăstirea „Sfânta Ana", fiind închinoviată cu numele de Spiridona. Maicile de la Orșova rămân cu amintirea zâmbetului ei deosebit. Spun că era foarte muncitoare și avea o bunătate aparte. Dumnezeu să o odihnească cu drepții în Împărăția Sa! *Basilica.ro*

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com
sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet

nr. 17 / 6 decembrie 2020

SFÂNTUL IERARH NICOLAE

„Inima lui era o mare în care se revărsau toate lacrimile și durerile pământului"

Cuvânt rostit de Părintele Arsenie Boca în 1949

Sfântul Ierarh Nicolae e unul dintre cei mai populari sfinți ai creștinismului. Nu e nici Sf. Ioan Gură de Aur, a cărui Liturghie se săvârșește mereu. De ce? Ne-ar putea explica cele două calități ale marelui ierarh: *dragostea de popor – până la sacrificiu și dragostea de Iisus - dragostea de Adevăr.*

Deci *„mila și adevărul"*, pe care le-a trăit ca ierarh, l-au făcut mare înaintea lui Dumnezeu, iar Dumnezeu l-a făcut mare înaintea oamenilor.

Constantin cel Mare l-a găsit pe Sfântul Nicolae în temniță. Prin edictul Împăratului de recunoaștere a creștinismului ca religie de stat, la anul 313, Sf. Nicolae, dimpreună cu toți creștinii de prin temnițele imperiului roman, sunt puși în libertate.

La 325, când Împăratul Constantin a convocat primul sobor ecumenic a toată creștinătatea, printre cei 318 Sfinți Părinți ai lumii și ierarhi era și ierarhul Nicolae. Soborul s-a convocat pentru a stăvili marea erezie a arianismului, care tăgăduia divinitatea lui Iisus.

Atunci s-a cunoscut râvna Sfântului Nicolae pentru Adevăr, care a și trecut măsura. Căci Sfântul Nicolae l-a pălmuit pe ereticul Arie pentru hulirea lui: că Iisus n-ar fi Fiul lui Dumnezeu, ci numai o făptură a lui Dumnezeu. Hulirea vrednică era de bătaie, căci Arie săpa la temelia creștinismului: ataca dumnezeirea Întemeietorului său.

Ori creștinismul stă sau cade cu dumnezeirea sau nedumnezeirea Întemeietorului său. Deci Sfinții Părinți, amărându-se pentru palma pe care a dat-o Sfântul Nicolae lui Arie, i-au luat omoforul arhieriei. S-a arătat însă Maica Domnului unuia dintre îmbunătățiții Părinți și le-a poruncit să-i dea omoforul înapoi, că plăcută a fost Domnului râvna Sfântului Nicolae. De atunci pe icoana Sfântului Nicolae e zugrăvită Maica Domnului și Domnul Hristos, dându-i omoforul arhieriei înapoi.

Iată râvnă pentru Adevăr, cum n-au mai avut-o Părinții Bisericii. Dar tot râvnă pentru adevăr se pot socoti și intervențiile energice, până la răfuială și până la împăratul, când, în două rânduri erau să fie osândiți la moarte niște nevinovați. Sfântul Nicolae i-a scăpat de moarte. Iată râvnă pentru dreptatea omului. Așa ceva nu poate face decât omul hotărât să le ia locul. Dar aceștia sunt sfinții: „păstorii cei buni, care-și pun sufletul pentru oi."

Dar Sfântul Nicolae nu s-a ocupat numai de grijile duhovnicești ale turmei sale. El n-a văzut omul împărțit, ca să se mulțumească a se griji numai de o parte a omului. El a luat omul ca întreg. Așa, odată, fiind mare secetă, a alergat și a aprovizionat cetatea sa cu grâu, scăpând oamenii de foamete.

De trei ori a scăpat de mizerie și păcat pe un tată văduv cu trei fete, aruncându-le bani pe ascuns, și așa le-a căsătorit iubitorul de oameni cu cinste. Și i s-ar mai putea pomeni din fapte; dar ne oprim aici.

Poate că și aci stă o taină a sfințeniei lui: în **capacitatea lui de a aduna suferința**. Suferința pe care o aduna de la toți îi făcea iubirea și mai strălucitoare: - și acestea laolaltă ard ca o făclie viața sfântului - , care apoi mai multă suferință atrage, sporind focul iubirii sale de oameni. Suferința și iubirea se cresc în progresie una pe alta, în sfinți. Așa se face că **inima lui era o mare în care se revărsau toate lacrimile și durerile pământului și găseau alinare**. Cred că aceasta e o taină a „luminătorilor lumii".

De altfel toate minunile pe care le-a făcut Dumnezeu oamenilor, după mutarea sfântului, nu au altă explicație, decât că sunt un răspuns pe care li-l dă Dumnezeu, pentru iubirea lor de marele ierarh. Căci Dumnezeu e făcătorul de minuni întru sfinții Săi, indiferent dacă sunt în lumea aceasta sau s-au mutat în cealaltă.

Dar *marea minune* – și din ce în ce mai rară între oameni – e tocmai această *lumină a inimii,* căreia

Dumnezeu nu-i pune hotar mormântul. De aceea Dumnezeu o laudă cu fapte mai presus de fire, cinstind cu ele pomenirea iubiţilor Săi: iubitori de oameni, sfinţii.

Dumnezeu o laudă cu faptele mai presus de fire! Să o lăudăm şi noi... măcar cu vorba!

EVANGHELIA SĂPTĂMÂNII

Luca XIII, 10-17 (*Tămăduirea femeii gârbove*)

Cu stilul său plastic, **părintele Nicolae Steinhardt** spune câteva cuvinte despre această pericopă:

„De ce nu am săvârşi binele acum şi aici, cât de urgent? Fără de amânare, de răgaz, de îndoială, fulgerător. Aşa lucrează mereu **Iisus Hristos, grăbit când e vorba de a milui**: ţie îţi zic, scoală-te, ridică-te, ia-ţi patul tău şi umblă, du-te acasă, eşti vindecată, îndrăzneşte! S-ar zice că tremură: de cât Îl doare necazul altuia, de cât nu are timp pentru reaşezarea lucrurilor în starea lor normală, adică de sănătate şi putere. *Domnul este deasupra micimilor, invidiei mărunte, pizmei intrate pe furiş în suflete, procedurismului, meschinăriei care se lăfăie în văzul lumii cu neruşinare*. La Domnul totul este numai simplicitate, bunătate, compătimire şi urgenţă în biruirea răului, a bolilor, a neputinţelor, a suferinţei. El este Domnul puterii, Domnul biruinţelor, Domnul milostivirii neobosite şi al înlăturării piedicilor scornite de anumite minţi în calea libertăţii."

APOSTOLUL SĂPTĂMÂNII

Efeseni, VI, 10-17

În sfârşit, fraţilor, întăriţi-vă în Domnul şi întru puterea tăriei Lui. Îmbrăcaţi-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotriva uneltirilor diavolului. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului şi a sângelui, ci împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii, care sunt în văzduh. Pentru aceea, luaţi toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotrivă în ziua cea rea, şi, toate biruindu-le, să rămâneţi în picioare. Staţi deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul şi îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii, şi încălţaţi picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. În toate luaţi pavăza credinţei, cu care veţi putea să stingeţi toate săgeţile cele arzătoare ale vicleanului. Luaţi şi coiful mântuirii şi sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.

Sf. Simeon de la Muntele Minunat ne dezvăluie din cele ale luptei duhovniceşti:

Noi, având împreună cu Daniel tăria harului lucrător, păziţi de puterea lui Emanuil, prin toate armele cele nematerialnice, încingându-ne platoşa dreptăţii şi sabia duhului, credem cuvântului lui Dumnezeu. Precum acela oarecând a omorât balaurul şi a sfărâmat pe Bel, la fel şi noi să-l doborâm pe diavolul şi pe cei dimpreună cu el, care-şi şerpuieşte împotriva noastră coada lui răsucită. *Dumnezeu a făcut în aşa fel încât să nu ne ascundă nouă lucrătura lor, arătându-ne de trei şi de patru ori natura fărădelegii şi a păcatului*, care şi-a vărsat duhoarea, având nesfârşită rana. Datu-mi-s-au ochi să văd patimile răutăţii celei ce se înalţă de la ea. Şi nici aşa nu am înţeles sfârşitul ei. Dar şi aceea sufla duhoare. Pentru aceea am fugit de ea. Şi, iată, era curvia. A strâmtorat sufletul meu duhoarea acestora două, **curvia** şi **răutatea**, zic. Şi am căutat să fug de ele şi iată, nu era loc, fiindcă *tot pământul era plin de duhoarea lor*. Şi au strigat către mine cu glas mare: „O, copile, pentru ce fugi de noi? Căci frumuseţile noastre sunt dorite foarte oamenilor. Însă Dumnezeu pentru faptul că Îl iubeşti sincer, ţi-a arătat necinstea noastră şi duhoarea pe care, suflând, o vărsăm peste toţi". Când însă m-am înfricoşat de acestea, **a venit un sfânt din cer şi izbăvindu-mă, m-a întărit** şi au dispărut acelea de la faţa mea şi nu s-au mai arătat deloc. Şi s-a depărtat duhoarea lor de la mine.

SFINŢII SĂPTĂMÂNII

SFÂNTUL CUVIOS PATAPIE-
UNUL DIN SFINŢII CARE S-AU ARĂTAT ÎN VREMURILE DIN URMĂ

(8 decembrie)

Sfântul Cuvios Patapie a trăit în secolul al VII-lea, născându-se în cetatea egipteană Tebaida, fiind crescut de mic în dreapta credinţă. Şi sporind cu vârsta, şi-a lăsat casa, familia şi prietenii şi s-a făcut monah.

Nevoindu-se mulţi ani în pustia Egiptului, a devenit cunoscut multora. Şi venind mulţi oameni la dânsul, a lăsat Egiptul şi a mers la Constantinopol, fugind de slava deşartă. Şi făcându-şi o colibă aproape de Vlaherna, s-a închis în ea şi petrecea acolo neştiut de nimeni, afară numai de Dumnezeu. Trăindu-şi viaţa în sfinţenie, a fost învrednicit de Dumnezeu de darul tămăduirilor, căci Dumnezeu preaslăveşte pe cei ce-L preaslăvesc pe El.

Multe sunt minunile săvârşite de Cuviosul Patapie. Căci un tânăr orb din naştere, venind la Sfântul şi cerându-i cu

PĂRINŢII NE ÎNDEAMNĂ

Arhimandritul Zaharia de la Essex

Cuvânt de mângâiere la vreme de pandemie

(17 martie 2020) **(I)**

Mulţi oameni sunt confuzi şi alţii se panichează din pricina ameninţării epidemiei de Coronavirus care a cuprins toată lumea. Eu însă cred că n-ar trebui să fim aşa, pentru că *orice face Dumnezeu cu noi, o face din dragoste.*

Dumnezeul creştinilor este un Dumnezeu bun, un Dumnezeu al milei şi al iubirii de oameni, Care iubeşte lumea. Dumnezeu ne-a creat din bunătate, ca să ne împărtăşească viaţa Sa, ba chiar şi slava Sa. Când am căzut în păcat, tot din bunătate a îngăduit morţii să pătrundă în viaţa noastră, ca să nu ajungem nemuritori în răutate, ci să căutăm o cale de mântuire. Deşi am căzut, nicicând Dumnezeu n-a încetat să Se îngrijească de noi, nu doar cu bunurile materiale necesare pentru dăinuirea neamului nostru [omenesc], ci a trimis proroci şi drepţi să-I pregătească calea, ca să poată veni şi dezlega tragedia noastră, şi să poată aduce mântuirea cea veşnică prin Cruce şi prin Învierea negrăitei Sale iubiri. A venit şi a luat asupra Sa blestemul păcatului, şi ne-a arătat până la sfârşit dragostea Sa: „*Iubind pe ai Săi cei din lume, până la sfârşit i-a iubit*" . Tot ce a făcut Dumnezeu când ne-a creat, când a asigurat cele necesare pentru dăinuirea lumii, când Şi-a pregătit calea pentru a veni pe pământ, când Însuşi a venit, în persoană, şi ne-a lucrat mântuirea în chip aşa de minunat – pe toate acestea le-a făcut din bunătate. Şi bunătatea Sa este nemărginită. Ne mântuieşte şi este atât de îndelung-răbdător cu noi, aşteptând până ce venim la cunoaşterea adevărului şi aducem pocăinţă adevărată, ca să putem fi cu El pe vecie. Aşa, în fiecare etapă a relaţiei Sale cu omul, Dumnezeul nostru ne arată doar bunătate şi milă, care „mai bună este decât viaţa" ; bunătatea este Firea Sa, şi pe toate le face spre folosul şi mântuirea omului.

Prin urmare, când iarăşi va să vină ca să judece lumea, o va judeca un alt Dumnezeu? Nu va fi acelaşi Dumnezeu, Dumnezeul milei şi iubirii de oameni, Care iubeşte omenirea? Să nu ne îndoim că ne vom înfăţişa înaintea a nimeni altcuiva decât a Dumnezeului Care ne-a făcut şi ne-a mântuit. Şi iarăşi, cu aceeaşi milă şi dragoste ne va judeca. De aceea, să nu ne panicăm, nici să ne clătinăm [în credinţă], căci **acelaşi Dumnezeu ne va întâmpina în viaţa cealaltă şi ne va judeca cu aceeaşi bunătate şi îndurare**. Unii se tem că le-a sosit ceasul sfârşitului. Epidemia aceasta a Coronavirusului are şi o parte bună, pentru că avem câteva săptămâni din clipa în care ne va lovi până la sfârşitul nostru. Putem închina, aşadar, acest timp pregătirii pentru întâlnirea cu Dumnezeu, ca mutarea noastră să nu fie pe neaşteptate şi pe nepregătite, ci după ce ne-am cercetat întreaga viaţă la fiecare şedere în rugăciune înaintea lui Dumnezeu, uneori mulţumind până la sfârşit pentru tot ce-a făcut Dumnezeu pentru noi, alteori cu pocăinţă, cerând iertarea fărădelegilor noastre. Nimic nu ne poate vătăma când avem un astfel de Dumnezeu, Care îngăduie toate din bunătatea Sa. Trebuie doar să continuăm să fim mulţumitori până la sfârşit şi să facem smerita rugăciune de pocăinţă pentru iertarea păcatelor noastre.

În ce mă priveşte, *epidemia aceasta mă ajută*. **Tânjeam să regăsesc rugăciunea pe care am avut-o înainte**, cu care pot să-mi cercetez întreaga viaţă, de la naştere până acum, mulţumind lui Dumnezeu pentru toate binefacerile Sale „cele întru ştiinţă şi cele întru neştiinţă"; şi, totodată, cu care pot să-mi cercetez întreaga viaţă pocăindu-mă pentru toate păcatele şi fărădelegile mele. Ce minunat să-ţi poţi cerceta viaţa în rugăciune, să le pui pe toate înaintea lui Dumnezeu stăruind în rugăciune! *Simţi atunci că viaţa ţi se răscumpără*. De aceea, situaţia de acum cu adevărat mă ajută. Nu mă panichez, ci „**mă voi îngriji pentru păcatul meu" .**

Trebuie să vedem bunătatea lui Dumnezeu în tot ce se petrece acum. Sfinţii Părinţi au văzut iubirea Sa de oameni. O molimă asemănătoare a avut loc în veacul al patrulea, în pustia Egiptului, secerând mai bine de o treime dintre monahi, iar Părinţii ziceau cu mare însuflare că „**Dumnezeu seceră sufletele sfinţilor pentru Împărăţia Sa**", şi nu se clătinau [în credinţă]. Domnul Însuşi vorbeşte în Evanghelie despre zilele din urmă, despre încercările şi necazurile prin care va trece lumea înainte de a Doua Sa Venire. Nu discernem însă în cuvintele Sale nici tristeţe morbidă, nici disperare. Domnul, Care S-a rugat în grădina Ghethsimaniului cu sudoare de sânge pentru mântuirea întregii lumi, spune că atunci când vom vedea grozăviile ce vor premerge cea de-a Doua Venire a Sa, să ne ridicăm însufleţiţi capetele, pentru că răscumpărarea noastră se apropie . Unii îmi spun: „Dumnezeu să-Şi întindă mâna Sa cea ajutătoare!" – dar *tocmai aceasta este mâna lui Dumnezeu*! El doreşte şi lucrează mântuirea noastră „în multe rânduri şi în multe chipuri" : „Tatăl Meu până acum lucrează; şi Eu lucrez" .

Virusul acesta poate fi **un mijloc pe care Dumnezeu să-l folosească pentru ca mulţi să-şi vină în fire şi la pocăinţă**, şi pentru a secera multe suflete pregătite de Împărăţia Sa cea veşnică. De aceea, pentru cei ce se predau şi se încredinţează dumnezeieştii purtări de grijă, toate vor contribui la binele lor: „Celor ce iubesc pe Dumnezeu toate li se lucrează spre bine" .

Va urma

În 1921 s-a născut odrasla mult așteptată a lui Ion Pillat și strănepotul după mamă al lui Ion Brătianu, cel care a schimbat, alături de regele Carol I, drumul României din a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Dinu, cum îi vor spune toți lui Constantin Pillat, a crescut între moșiile de la țară și vila de la Balcic, între elitele intelectuale ale Bucureștilor, dar mereu trecând pragul bisericii.

Urmează anii tinereții (după 1945), de fapt ani de frângere intelectuală, când este scos de la catedra universitară. Boierul, intelectualul rafinat este silit să lucreze la o cooperativă meșteșugărească pentru a-și întreține soția și fetița. Apoi îl regăsim - sfios, îndurerat și totuși demn - prin oboarele Bucureștiului, vânzând câte un tablou sau câte un raft de cărți din valoroasa lui bibliotecă, pentru a cumpăra strictul necesar supraviețuirii.

Anul 1959 îi aduce – firesc, cum au comentat prietenii – arestarea. E cap de listă, alături de Constantin Noica, în lotul intelectualilor „Noica-Pillat". „Vina" lui Dinu Pillat? Că a iubit adevărul, credința, cultura adevărată, că a îndrăznit să scrie liber un roman despre viața interbelică a României. E condamnat la 15 ani de temniță grea pentru „trădare de patrie", de un regim care a spus albului negru.

Jilava, Gherla... torturi, bătăi, lipsuri, tuberculoza, foamea, frigul... Așa a curs viața sa timp de 5 ani, mereu cu gândul plin de dor de necuprins, cum avea să mărturisească, pentru soția și fetița lui, Monica.

Ioan Ianolide l-a cunoscut în închisoare și a lăsat o scurtă, dar revelatoare mărturie despre Dinu Pillat:

„În temniță s-a remarcat prin noblețe, prin intensă strădanie duhovnicească și prin cultura sa aleasă. A fost capabil de acte de sacrificiu pentru a salva viața unora mai bolnavi ca el. ***Postea și se ruga intens****. Ajunsese la înalte trăiri duhovnicești. Purta pe chip o lumină din interior."*

Cum a rezistat? Din ceea tatăl său îi mărturisise, fiica sa, Monica, va descoperi taina după ani și ani:

„Credeam că mă voi prăbuși mental... dar într-o seară... fusesem adus în temniță după vreo 10 ore de interogatorii... pe când zăceam într-un colț, ca o boccea de boarfe sfâșiate, ***am deslușit pe gratiile ușii Crucea cu trupul cenușiu al lui Iisus****. Atunci am înțeles că suferința era un drum de apropiere... și nu m-am mai temut de nimeni. Nicio durere, nicio umilință nu mi-au mai fost de neîndurat."*

Dinu Pillat îl va susține mereu pe Nicolae Steinhardt în drumul său de descoperire și convertire la Ortodoxie. Apoi, pe aceeași lungime de undă cu evreul încreștinat, își va dori din tot sufletul retragerea la o mănăstire. Însă familia care îl așteptase cu credință acasă l-a făcut să renunțe la dorința sa.

Ceea ce a rămas însă a fost rugăciunea. Ea a însoțit anii de după temniță, puținii ani pe care i-a mai trăit apoi. Însăși eliberarea sa din închisoare a început sub semnul rugăciunii, căci, când s-a întors acasă, mărturisea că: *„am căzut în genunchi la icoana Maicii Domnului și am mulțumit pentru toate, pentru toate!"*.

Apoi are loc întâlnirea cu călăul său din temniță, cu cel care l-a chinuit cu sălbăticie ore și zile întregi, fără oprire, așteptând ca „banditul" să clacheze. S-au întâlnit pe stradă, iar Dinu Pillat are puterea dumnezeiască să se uite în ochii aceluia și să-i spună din toată inima: *„Te iert"*.

Cum să poți spune aceste vorbe? Aici se ascunde altă taină a lui Dinu Pillat. Tot fiica sa ne îngăduie să fim părtași. Iată câteva cuvinte despre felul în care tatăl său și-a trăit anii de după ieșirea din închisoare:

„Atunci când se ruga, acasă, seara, vreme de un ceas, tata nu rămânea îngenunchiat în fața unei icoane anume, nici nu stătea recules, într-o stare meditativă de spirit. Străbătea cu pași neliniștiți odăile, cu fața întunecată de încrâncenare, cu o încruntare teribilă a sprâncenelor sale negre, stufoase. Privindu-i cu înfiorare chipul atât de chinuit în acele clipe, aș fi vrut să-l întreb de ce i se crispa astfel obrazul, atunci când vorbea cu Dumnezeu. Nu am îndrăznit să o fac niciodată, ca să nu-i tulbur și mai tare sufletul.

Într-o scrisoare pe care mi-a trimis-o de la Văratec, în vara anului 1972, tata îmi spunea că atunci când vrajba și opacitatea îi împing pe oameni să-și arunce vorbe grele, să-și facă rău unii altora și să rupă toate căile de comunicare între ei, numai prin rugăciune se poate recupera ce pare iremediabil pierdut sau distrus.

Am descoperit în timp, mergând pe firul amintirilor, că tata se ruga în fiecare seară nu numai pentru familia și prietenii săi, ci și pentru cei care îl bătuseră până la desfigurare în închisoare, pentru cei care îl prigoniseră, pentru cei care îl dușmăneau. Când mama l-a întrebat odată cum putea să-I ceară îndurare lui Dumnezeu pentru aceia, tata i-a răspuns că ***pentru ei nu se ruga nimeni și de aceea nu se puteau mântui****."*

Oare câte din aceste rugăciuni vor fi fost făcute și pentru noi, cei de azi, pentru care Dinu Pillat dorea să gustăm din roadele durerilor și suferințelor sale, trăind credința așa cum i se dăruise lui să o trăiască?

Așadar, cum am mai putea uita ușor un asemenea om al rugăciunii, al demnității, al smereniei? Constantin mărturisitorul...

„A fost un nobil, un om capabil de a ieși din sine, înzestrat din belșug cu minunata capacitate de a admira și de a-i vedea pe oameni mai buni decât sunt... Și câtă discreție, câtă delicatețe și detașare, câtă neîncetată propensiune spre iertare, înțelegere, reținere numai a părților bune din caracterul unui ins... ***Să nu-l uităm. Să nu-l uitați. Să nu uităm****."* (Nicolae Steinhardt)

stăruință să-l vindece, a dobândit tămăduirea. Tot așa și un bărbat bolnav de hidropică, a fost vindecat cu rugăciunile Cuviosului, iar pe o femeie a tămăduit-o de cancer. De asemenea mulți îndrăciți au aflat izbăvirea, alergând la Sfântul Patapie.

Acestea și multe alte minuni făcând Cuviosul, a sosit la fericitul său sfârșit. Și trecând la Domnul în vârstă de 83 de ani, a fost înmormântat în Biserica Sfântului Ioan Botezătorul din Constantinopol. Iar în vremea cuceririi Constantinopolului de către turci (1453), moaștele sfântului au fost mutate într-o peșteră săpată în stâncă, din apropierea Corintului, și ascunse în spatele unui zid în partea de apus a peșterii. Dar în anul 1904, preotul slujitor la paraclisul din peșteră, voind să facă unele modificări la paraclis, l-a visat pe Sfântul Patapie zicându-i:

-Fii atent când o să spargi peretele, că eu mă aflu de cealaltă parte. Sunt Sfântul Patapie Egipteanul.

În ziua următoare, a fost descoperit trupul neputrezit al Sfântului, răspândind bună mireasmă. La piept avea o cruce mare de lemn, iar moaștele erau acoperite cu niște frunze mari, încă verzi, de parcă ar fi fost abia culese. Un sul de pergament pe care era scris numele sfântului era așezat alături de sfintele moaște.

După descoperirea moaștelor sale, Sfântul s-a arătat mai multor oameni în vis sau în vedenie, cerându-le să-l viziteze la „casa sa din Loutraki".

În anul 1952, pe locul peșterii a fost redeschisă vechea mănăstire, potrivit dorinței Cuviosului, iar cinstitele sale moaște au fost așezate în raclă, în partea din spate a peșerii.

Inițial, Mitropolitul Corintului s-a lăsat influențat de oameni rău-voitori din Loutraki, și s-a arătat potrivnic părintelui Nectarie care începuse să clădească mănăstirea. Peste puțin timp, s-a întâmplat ca mitropolitul să se îmbolnăvească și a fost internat la un spital din Atena. Atunci, părintele Nectarie a mers ca să-l viziteze pe mitropolit și să-i ureze însănătoșire grabnică. Imediat ce a intrat în camera unde se găsea mitropolitul, acela, plin de emoție i-a spus: „Sfântul Patapie mi-a apărut în vis și mi-a spus că dorește să se ridice mănăstire! Iar noi nu putem să facem altfel dacă aceasta este dorința sfântului." Și, imediat, mitropolitul a dat poruncă să se dea cheile peșterii părintelui Nectarie, și, nici un alt preot să nu mai slujească acolo fără binecuvântarea mitropolitului.

Sfântul este mereu grabnic ajutător tuturor celor ce îi cer ajutorul. Cândva, Cuviosul Patapie s-a arătat în vis unui om și i-a cerut un bidon mare de untdelemn de măsline. „Părințele, unde dorești să duc untdelemnul acesta?", a întrebat omul. Sfântul i-a dat adresa mănăstirii, iar apoi s-a făcut nevăzut. Omul a umplut un bidon cu ulei și l-a dus la Loutráki, lăsându-l la poarta mănăstirii.

Iată și o minune recentă făcută de acest minunat sfânt:

Un grec plecat la muncă în Germania s-a căsătorit cu o nemțoaică „catolică", fără ca ea să se fi botezat înainte cu Botezul Ortodox. Au făcut, desigur, nunta într-o biserică ortodoxă și cei doi copii ai lor i-au botezat cu Botezul ortodox, dar soția a rămas „catolică", chiar dacă mergeau la slujbe în bisericile ortodoxe.

Într-o vară s-au întors în Grecia pentru a petrece vacanța. Au ales ca loc de concediu- Loutraki și acolo s-au dus într-o zi la Mănăstirea Cuviosului Patapie, ca să se închine. Primul a intrat soțul, care s-a și închinat Sfintelor Moaște. Dar, în timp ce intra și soția „catolică" și se apropia să se închine, a căzut jos leșinată. Soțul a prins-o imediat în brațe și, cu ajutorul altor închinători, a scos-o afară și a ajutat-o să-și revină. După ce și-a revenit, au întrebat-o ce i s-a întâmplat de a leșinat. Și ea a răspuns cu uimire:

– Nu ați văzut, nu ați auzit? Sfântul m-a împins și mi-a zis: Cum tu, o eretică, te apropii de mine?. Și din acel moment, ea singură a cerut să se boteze ortodoxă, după cum s-a și botezat în urma catehizării ei în propria parohie.

Să avem rugăciunile Sfântului Patapie!

I.G.

CUVÂNT DE LA PATERIC

Avva Spiridon este prea blândul ierarh al Trimitundei (12 decembrie). Atâta cuvioșie avea păstorul acesta, încât s-a învrednicit el și păstor de oameni să se facă. Iar pentru *netrufia cea multă*, aproape de episcopie păștea și oile. Iar la miezul nopții venind tâlharii la stâna oilor pe furiș, se sileau să fure din oi. Iar Dumnezeu, Cel ce păzește pe păstor, și pe oi le păzea. Căci tâlharii, de putere nevăzută fiind ținuți, lângă stână erau legați. Deci s-au revărsat zorile și păstorul a venit la oi. Iar după ce i-a găsit cu mâinile legate înapoi, a cunoscut ceea ce s-a făcut; și rugându-se lui Dumnezeu, i-a dezlegat pe tâlhari. Și după ce mult i-a sfătuit și i-a învățat, ca să se silească să trăiască mai bine din osteneli drepte, iar nu din strâmbătate, dăruindu-le un berbec, i-a slobozit. Și glumind le-a zis: Ca să nu vă arătați că în zadar ați privegheat.

***

DIN ÎNVĂȚĂTURA PĂRINTELUI ARSENIE

Dacă radiațiile medicale produc diferite stricăciuni în structura noastră celulară, printre care și sterilitatea – un fel de mutații mortale în structura noastră genetică -, atunci e de la sine înțeles că razele, puterea Duhului Sfânt, puterea supremă dătătoare de viață, produce mutații dătătoare de **nou echilibru genetic**, care favorizează ne-pătimirea ca echilibru al firii. Acum înțelegem posibilitatea convertirii Mariei Egipteanca și, peste tot, mecanismul **convertirii**, plecând de la nivel de conștiință până la nivel genetic. Convertirea aceasta înseamnează: readucerea energiilor firii la rostul cu care au fost create, rostul de dinainte de **cădere**.

CURS DE SUPRAVIEŢUIRE ORTODOXĂ

alcătuit de fericitul întru pomenire părintele nostru *SERAFIM ROSE*

RENAŞTEREA

În civilizaţiile tradiţionale ortodoxe, pe parcursul istoriei, evenimentele similare se repetă. De exemplu: invaziile barbare, pustiirea mănăstirilor cu acest prilej, înflorirea şi decăderea vieţii monastice se succed, apar mereu şi mereu sfinţi noi, dar şi diavolul atacă necontenit. Este vorba de invazii exterioare. Însă ele nu strică armonia şi echilibrul civilizaţiei ortodoxe în sine (a se vedea Bizanţul). Acelaşi lucru s-a întâmplat şi în Occident până la schisma din 1054.

În Răsărit nimic nu poate fi numit „nou”, deoarece odată cu primirea credinţei creştine şi **cu venirea lui Hristos, Care a întemeiat Biserica, nu mai este nimic nou**. Aceasta este pregătirea pentru sfârşitul lumii. Oamenii pătrunşi de principiile tradiţiei ortodoxe nu aşteaptă nimic nou de la lumea de aici.

Însă am văzut că, din timpul Evului Mediu, *în Occident* intră în religie romanţarea, iar *lumea aşteaptă mereu să apară ceva nou*. Ei consideră că religia creştină are nevoie de îmbunătăţiri. Apar seminţele „noului creştinism”, deşi încă nu se vorbeşte despre aşa ceva. Renaşterea, adică perioada dintre anii 1300-1600, accentuează această idee de noutate.

Repet că ţinta acestui curs este de auto-apărare a Ortodoxiei, de citire a istoriei moderne dintr-o perspectivă ortodoxă, ceea ce nu s-a mai făcut până acum. Cărţile de istorie văd Evul Mediu ca pe o perioadă întunecată, iar epocile moderne sunt cele care au adus lumină, criticându-se totul din perspectiva modernă a lumii iluminate de ştiinţă. Există şi voci care spun că secolul al XIII-lea este vârful credinţei catolice, standardul ei, iar ceea ce a urmat este doar o decădere. Însă punctul nostru de vedere este cel ortodox. Şi din această perspectivă trebuie să spunem că Renaşterea este mult mai puţin importantă decât Evul Mediu. Deşi acum apar schimbări spectaculoase, totuşi nimic nu este surprinzător din perspectivă ortodoxă, pentru că am văzut că Evul Mediu este cel care a plantat seminţele acestor schimbări.

Renaşterea este de fapt **re-naşterea Antichităţii**. Este vremea aşa-numitului Umanism. Deci ne dăm deja seama care este fundamentul acestei perioade.

Dacă în Evul Mediu, *raţiunea* devine dominantă, în Renaştere, ea *se întoarce împotriva religiei*, se desprinde de aceasta şi îşi formează propriile principii. Ca atare şi în mod firesc, omul Renaşterii se depărtează de Biserică şi se apropie de Grecia şi Roma păgâne. Cineva spunea că aceasta este răzbunarea Antichităţii păgâne împotriva creştinismului, care a înlocuit venerarea omului cu slăvirea adevăratului Dumnezeu.

Acum este (re)descoperit omul natural. Sinele, individul sunt obiectul prioritar al cercetării din această epocă.

Reapare ideea de **faimă**, astfel cum nu mai fusese văzută din Antichitate. Dacă până acum, cinstirea se cuvenea doar sfinţilor şi eroilor, de acum faima este căutată cu insistenţă. Au parte de ea Dante şi Petrarca. Ambiţia fără limite şi setea de măreţie sunt dorite, indiferent de mijloace şi consecinţe (a se vedea principiile lui Machiavelli).

Pe de altă parte, trebuie să remarcăm creşterea **superstiţiei**. E vremea astrologiei, a vrăjitoriei şi a ghicitului. Se pune întrebarea firească – de ce? Pentru că, dacă nu există cunoaşterea clară (ca în tradiţia ortodoxă) a binelui şi răului, a forţelor întunericului şi a modului în care lucrează acestea, atunci se face loc ignoranţei şi superstiţiei. Remarcăm aici că şi în epoca noastră a existat o întoarcere puternică spre superstiţie. Socialismul şi spiritismul au o legătură foarte puternică, despre care vom vorbi ulterior.

Renaşterea este dominată de **Reforma protestantă**, care este doar în aparenţă diferită de Umanism. Raţiunea adulată de scolasticism se întoarce acum împotriva sa, prin protestanţi. Luther deschide porţile subiectivismului total în religie. El pune în mâna oamenilor o cheie care va fi folosită de atunci şi până în ziua de azi: *am dreptul să cred şi să gândesc diferit şi am dreptul de a fi ascultat*.

Războaiele religioase care au urmat nu sunt importante în sine. Ele contează doar pentru faptul că au discreditat definitiv religia.

Principalele caracateristici ale acestei perioade sunt:

- Ridicarea <u>sinelui</u> la statura de <u>nou dumnezeu</u>. Nu se vorbeşte direct despre aceasta, deşi către sfârşitul perioadei vor exista oameni care îl numesc pe individ dumnezeu. Acesta este înţelesul Umanismului şi protestantismului: să ne debarasăm de tradiţia religioasă, adică de cea ortodoxă, ca astfel să se poată naşte noul dumnezeu.

- De aici o a doua idee – foarte puternică: dacă individul este zeu, atunci <u>lumea întreagă devine zeificată.</u> Aceasta rezultă din cuvintele lui Giordano Bruno: dacă materia e divină, lumea întreagă este o răsuflare a lui Dumnezeu, iar

Duhul Sfânt este spiritul lumii. Această îndumnezeire a materiei şi vedere panteistă asupra lumii se observă în picturile lui Boticelli. Lumea este învestită cu o semnificaţie pe care, potrivit gândirii ortodoxe, nu o poate avea. Căci lumea a fost făcută din nimic şi va pieri, pentru a fi refăcută de Dumnezeu. Însă oamenii Renaşterii doreau ca această lume să fie veşnică. Şi astfel i-au dat o caracteristică divină. Să fim atenţi la acest aspect, care mai târziu va avea o mare importanţă.

- Căutarea unui nou fel de creştinism se reduce acum la tot felul de <u>experimente ciudate</u>: frăţia noului spirit, noile religii ale celei de-a treia epoci a spiritului, anabaptiştii.

Pe cât se estompează vechea credinţă, pe atât câştigă teren aceste credinţe noi. Iar creştinismul devine tot mai de nerecunoscut sub vălurile noilor concepţii.

- Acum este vremea în care apar <u>candidaţi la rolul de antihrist</u>. Oameni ca John de Leyden se prezintă ca fiind Hristos venit a doua oară pe pământ. Începe să se întărească ideea de teocraţie lumească.

Renaşterea reprezintă întărirea seminţelor plantate în Evul Mediu de către Biserica Romei, depărtată de dreapta credinţă. Ea pare apropiată încă, dar în interiorul Apusului sunt deja seminţele care vor rodi în faptele de mai târziu.

<u>PĂRINŢII NE RĂSPUND</u>

CE DIFERENŢĂ ESTE ÎNTRE O CRUCE ORTODOXĂ ŞI UNA CATOLICĂ? ARE VREO IMPORTANŢĂ DACĂ AVEM ÎN CASĂ O CRUCE CATOLICĂ?

Sfânta Cruce şi sfintele icoane fac parte din semnele de pomenire ale lui Dumnezeu pe pământ. Ele trebuie să fie alcătuite, lucrate, zugrăvite şi cinstite, pentru că stau pe temelia întrupării Mântuitorului în lume. Dacă Mântuitorul S-a arătat în trup, El poate să fie şi reprezentat. Iar chipul desăvârşit în care S-a dăruit nouă este prin jertfa Sa pe Cruce, prin vărsarea Sângelui şi frângerea Trupului.

Atât icoanele, cât şi Sf. Cruce **nu pot fi reprezentate sau zugrăvite oricum**. Există un canon de lucrare şi zugrăvire a lor. Sf. Cruce poate fi reprezentată prin pictarea sau sculptarea în relief a Mântuitorului. Căci Sf. Cruce vorbeşte întâi despre pătimirea Domnului şi jertfa Lui.

Putem folosi şi cruci care nu au reprezentat chipul Mântuitorului, dar acestea trebuie să aibă pe ele inscripţionat numele Său: IC HC şi NIKA. Sau se poate scrie simplu INRI, cum era scris pe tăbliţa de deasupra Sf. Cruci, adică „Iisus Nazarineanul, Regele iudeilor”. Astfel, vom şti că este crucea Lui.

Reprezentarea Mântuitorului pe Cruce sau în icoane trebuie să respecte canonul de facere a acesteia. În Biserica Ortodoxă nu se îngăduie reprezentarea tridimensională a persoanelor, ci *doar cea bidimensională*, altfel se frânge rostul icoanei sau al crucii. Astfel, nu se acceptă reprezentarea sub forma statuilor pentru că **statuile desfigurează rostul reprezentării şi îl coboară la un mod extrem de grosier de înţelegere.**

Chipurile din icoane sau de pe cruci trebuie să respecte <u>perspectiva inversă</u>, iar nu cea directă pe care o au tablourile şi în care simţi că te afunzi în ceea ce priveşti, ca într-o fântână. În icoane şi pe cruce se respectă perspectiva inversă, care poate fi împlinită numai de canonul iconic, prin care persoana reprezentată vine spre cel care priveşte.

Atâta vreme cât catolicii nu s-au rupt de Biserica dreptslăvitoare, nu au avut statui. După ruperea din 1054 au pierdut încet-încet canonul icoanei şi al crucii. Astfel apar statui în bisericile lor. Acest lucru este nefolositor nouă pentru închinare.

<u>CALENDARUL MĂRTURISITORILOR</u>

OMUL RUGĂCIUNII – Mărturisitorul CONSTANTIN PILLAT
(†6 decembrie 1975)

Majoritatea dintre noi nu ştim ce înseamnă să te naşti într-o familie celebră şi bogată, cu câteva generaţii de înaintaşi care şi-au lăsat puternic amprenta în istoria şi cultura românească. Şi nici nu ştim cum este să fii prigonit pentru că faci parte dintr-un astfel de neam. Poate ne-am gândi că este mult mai greu decât pentru cineva simplu, că omul obişnuit cu mult bine nu poate face faţă lipsurilor, umilinţelor, bătăilor... Şi totuşi...

Săptămâna aceasta se împlinesc 45 de ani de când a adormit în Domnul un astfel de om, urmaşul familiei Brătianu. Sau să spunem mai bine – fiul celebrului scriitor Ion Pillat? Sau mai bine – asistentul cel plin de promisiuni culturale al lui George Călinescu? Nimic din toate acestea, căci umbră şi vis sunt. Dar ceea ce a rămas în urma lui Constantin (Dinu) Pillat este chipul unui om al rugăciunii.